

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Punkaharjun luonnonsuojelun alueen rajauksen muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Punkaharjun luonnonsuojelun alueen rajauksen muuttamisesta. Esityksen mukaan rajausta muutettaisiin siten, että luonnonsuojelun alueesta erotettaisiin noin 3,2 hehtaarin laajuinen entisen Finlandia-hotellin alue sekä noin 0,048 hehtaarin laajuinen Kruunupuiston henkilökunnan pysäköintialue. Samalla luonnonsuojelun alueeseen liitetäisiin noin 115 hehtaarin laajuinen alue, joka käsittää Unnikkisaaren sitä ympäröivine vesialueineen sekä noin 0,11 hehtaarin laajuinen alue harjumetsää Kruunupuiston pysäköintialueen vierestä.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman tavoitteisiin sisältyvät matkailualan ja matkailuyrittäjyyden kestävä kasvun edistäminen sekä luonnon monimuotoisuuden heikkene-
misen pysäyttäminen. Esityksen tavoitteena on mahdollistaa entisen Finlandia-hotellin rakennusryhmän palauttaminen matkailutarkoituksiin sekä lisätä Punkaharjun luonnonsuojelun alueen luonnonsuojelullista edustavuutta. Esitetyt Punkaharjun rajausmuutokset edistäisivät osaltaan mainittujen hallitusohjelman tavoitteiden saavuttamista.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2022.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	3
3 Tavoitteet	4
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	4
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	4
4.2 Luonnonsuojelualueesta erotettavat alueet.....	5
4.3 Luonnonsuojelualueeseen liitettävät alueet.....	5
4.4 Taloudelliset vaikutukset	5
4.5 Ympäristövaikutukset	6
4.6 Muut yhteiskunnalliset vaikutukset.....	7
5 Lausuntopalaute.....	7
6 Voimaantulo	8
LAKIEHDOTUS	9
Laki Punkaharjun luonnonsuojelualueen rajauksen muuttamisesta.....	9
MUUT LIITTEET	10
LIITE 1	10
LIITE 2	11
LIITE 3	12
LIITE 4	13

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Vuonna 2008 Punkaharjun kunta antoi toimeksiannon FCG Planeko Oy:lle laatia Punka-harjun matkailun ydinalueen master plan. Hankkeen yhdeksi tavoitteeksi asetettiin entisen Finlandia-hotellin alueen palauttaminen matkailukäyttöön. Hankkeen 31.3.2009 valmistuneessa loppuraportissa todetaan tarpeelliseksi lisämajoituskapasiteetin saaminen entisen Finlandia-hotellin yhteyteen, jotta sen toiminta olisi taloudellisesti kannattavaa. Punkaharjun kunnassa laadittiin vuonna 2012 Finlandian asemakaavaluonnos, jossa Finlandia-hotellin alueelle suunniteltiin lisärakentamista. Asemakaavahanketta ei kuitenkaan edistetty, koska Punkaharjun luonnonsuojelualueen rauhoitussäännökset eivät salli suunnitellun kaltaista rakentamista.

Entisen Finlandia-hotellin laajennushankkeesta käytiin Punkaharjun Kuntoutussairaalasäätiön, Metsähallituksen Luontopalvelujen ja Kiinteistökehityksen sekä ympäristöministeriön neuvottelut 26.9.2018. Neuvotteluissa luonnonsuojelualueen tekninen rajausmuutos katsottiin ensisijaiseksi vaihtoehdoksi entisen Finlandia-hotellin alueen kehittämiseksi. Metsähallituksen myöhemmin valmistelemien rajausehdotusten sekä maastokatselmuksen pohjalta osapuolten yhteisenä näkemyksenä päädyttiin esittämään suojelualueesta erotettavaksi 3,2 hehtaarin laajuinen entisen Finlandia-hotellin rakennusryhmän alue ja luonnonsuojelualueeseen liitettäväksi 115 hehtaarin vesialue ja Unnikkisaari Puravedeltä suojelualueen pohjoispuolelta. Metsähallituksen eri vastuualueet ovat hyväksyneet Punkaharjun luonnonsuojelualueen rajausmuutoksen lokakuussa 2018. Luonnonvarakeskus (Luke) on antanut suostumuksensa Unnikkisaaren siirtämiseen pois tutkimusmetsien maankäyttöluokasta (Dnro 3200/12 01 01 05 01/2018).

Metsähallituksen Kiinteistökehitys valmisti lisäksi esityksen luonnonsuojelualueen rajauksen teknisestä korjauksesta, jossa Kruunupuisto Oy:n henkilökunnan asfaltoitu pysäköintialue ja sen laajennusvaraus erotettaisiin suojelualueesta ja suojelualueeseen liitettäisiin harjumetsää pysäköintialueen koillispuolelta. Pysäköintialueen tekninen rajausmuutos on hyväksytty Metsähallituksen Luontopalveluiden ja Kiinteistökehityksen sekä ympäristöministeriön välisessä kokouksessa 19.8.2019.

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelmaan *Osallistava ja osaava Suomi – sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta* tavoitteisiin sisältyvät matkailualan ja matkailuyrittäjyyden kestävä kasvun edistäminen sekä luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttäminen. Esitetyt Punkaharjun rajausmuutokset edistäisivät osaltaan molempien mainittujen hallitusohjelman tavoitteiden saavuttamista.

Hallituksen esitysluonnoksesta on pyydetty lausunnot valtiovarainministeriöltä, maa- ja metsätalousministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, oikeusministeriöltä, Metsähallitukselta, Museovirastolta, Luonnonvarakeskukselta, Etelä-Savon maakuntaliitolta, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Savonlinnan kaupungilta, Suomen luonnonsuojeluliitolta, BirdLife Suomi ry:ltä, Suomen Latu ry:ltä, Kruunupuisto Oy:ltä ja Metsätietokeskus Lustolta.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat julkisessa palvelussa osoitteessa <https://valtioneuvosto.fi/hankkeet> tunnuksella YM018:00/2019.

2 Nykytila ja sen arviointi

Punkaharjun luonnonsuojelualue on perustettu 17 päivänä tammikuuta 1991 annetulla lailla Punkaharjun luonnonsuojelualueesta (137/1991). Luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä säädetään mainitussa laissa sekä Punkaharjun luonnonsuojelualueesta annetussa asetuksessa

(138/1991). Luonnonsuojelualue sijaitsee Savonlinnan kaupungissa ja sen laajuus on 679 hehtaaria. Luonnonsuojelualue on valtion omistuksessa ja sitä hallinnoi Metsähallituksen Luontopalvelut.

Punkaharjun luonnonsuojelualue on perustettu erityisesti edustavan pitkäikäisharjuselänteiden ja kansallismaiseman suojelemiseksi. Punkaharju on yksi Suomen 27 kansallismaisemasta, jotka ympäristöministeriön kansallismaisematyöryhmä valitsi Suomen itsenäisyyden 75-vuotisjuhla-vuonna 1992. Punkaharju muodostuu kapeasta, noin seitsemän kilometriä pitkästä selänteestä, joka kipuua korkeimmillaan noin 25 metrin korkeuteen. Kauniissa luonnonmaisemassa sijaitsevat vanhat rakennukset ja monet muut maamme historiasta kertovat muistomerkit tekevät Punkaharjasta omaleimaisen kulttuurimaaisema-alueen. Punkaharjun alue onkin pitkään ollut Suomen tunnetuimpia luonnonnähtävyyksiä. Luonnonsuojelualueelle ja tutkimusmetsiin tehdään vuosittain noin 150 000 käyntiä. Punkaharjulle pääsee rautateitse, mikä luo erinomaiset edellytykset kestävän, vähähiilisen matkailun kehittämiseksi.

Punkaharjun luonnonsuojelualue kuuluu valtioneuvoston 3.5.1984 vahvistamaan harjijensuojeluohjelmaan ja on kokonaisuudessaan Natura 2000 -aluetta (FI0500019). Suurin osa suojelualueesta on vettä, niukkaravinteista ja todella kirkasvetistä järveä. Vallitseva luontotyyppi on hiekkamaiden niukkamineraaliset niukkaravinteiset vedet (*Littorelletalia uniflorae*). Maa-alueista suurin osa (26 % suojelualueen pinta-alasta) on harjujen metsäistä luontotyyppiä, joka on suojeluarvoltaan valtakunnallista tasoa. Puruveden Kokonharju on monin paikoin aarniomainen, harjumetsäksi poikkeuksellisen luonnontilainen. Kasvillisuus on pääosin puolukka- ja puolukka-lillukkatyyppiä. Reheviä lehtoja on pienialaisesti rannoilla ja harjukuoppien eli suppien pohjalla.

Suojelualue on harjukasvillisuuden ja boreaalisten lehtojen säilyttämisen kannalta erityisen arvokas. Harmio ja keltamatara ovat alueella harvinaisia kulttuurilajeja. Koralliorakas (*Heridium coralloides*) on harvinainen vanhan metsän laji. Muut luontotyypit lisäävät alueen arvoa, vaikka eivät olekaan valtakunnallisesti merkittäviä.

Punkaharjun luonnonsuojelualueella sijaitsevat valtioneuvoston päätöksellä 17.6.1993 suojeltu entinen Finlandia-hotellin rakennus (1914) sekä hotellin entinen asuntola (1932), talousrakennus (1930-luku) ja ulkorakennus (1930-luku). Rakennukset omistaa Punkaharjun Kuntoutussairaalasäätiö. Päärakennuksessa toimii nykyisin Kruunupuisto Oy:n ylläpitämä vanhusten Hoitokoti Finlandia.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa entisen Finlandia-hotellin rakennusryhmän kunnostaminen ja laajentaminen sekä sen palauttaminen matkailukäyttöön. Lisäksi esityksen tavoitteena on lisätä Punkaharjun luonnonsuojelualueen edustavuutta hiekkamaiden niukkamineraalisten ja niukkaravinteisten vesien osalta. Lisäksi esityksellä turvattaisiin kesäisin vilkkaassa matkailukäytössä olevalta maantieltä ja Puruvedeltä näkyvän rantamaiseman säilyminen nykyistä laajemmin sekä luotaisiin edellytykset saimaannorpan pesimiselle norppakannan kasvaessa.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Ehdotettavalla rajauserämuutoksella luonnonsuojelualueesta erotettaisiin noin 3,2 hehtaarin laajuinen entisen Finlandia-hotellin rakennusryhmän alue sekä 0,048 hehtaarin laajuinen Kruunupuisto-

ton henkilökunnan pysäköintialue. Vastaavasti siihen liitettäisiin luonnonsuojelualueen pohjoispuolella, Puruvedellä sijaitseva 114 hehtaarin vesialue ja sen sisällä oleva 1 hehtaarin laajuinen Unnikkisaari sekä 0,11 hehtaarin laajuinen harjumetsän alue Kruunupuiston pysäköintialueen koillispuolelta. Erotettavien ja liitettävien alueiden rajat on merkitty lakiesityksen liitteenä oleviin karttoihin.

4.2 Luonnonsuojelualueesta erotettavat alueet

Erotettavaksi ehdotetut alueet jäisivät rajauserämuutoksen toteuttamisen jälkeen edelleen osaksi Natura 2000 -verkostoa. Rajauserämuutoksen jälkeen Finlandia-hotellin alueelle laadittaisiin asemakaava ja Kruunupuiston pysäköintialueen rajausta tarkennettaisiin asemakaavan muutoksella.

Finlandia-hotellin rakennusryhmää on tarkoitus kunnostaa ja laajentaa, mikä mahdollistaisi sen palauttamisen matkailutarkoituksiin luomalla riittävän volyymin matkailun harjoittamiselle taloudellisesti ja pitkäjänteisesti. Punkaharjun luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräykset eivät salli suunnitellun kaltaista rakennus- ja yritystoimintaa suojelualueella. Alue sijaitsee lähellä Luston rautatieasemaa ja seisaketta sekä rajautuu välittömästi Metsätietokeskus Luston pihapiiriin. Alueen erottaminen suojelualueesta mahdollistaisi siellä olevan rakennusryhmän joustavan käytön ja toiminnan kehittämisen ja edistäisi siten myös valtion rakennusten suojelusta annettulla asetuksella (480/1985) suojeltujen rakennusten uusiokäyttöä. Finlandia-hotellin päärakennus on yksi Punkaharjun kansallismaiseman ja matkailuhistorian keskeisistä monumenteista. Siksi sen palauttaminen matkailutarkoituksiin on perusteltua ja toivottavaa. Lisäksi alueen sijainti junaradan varrella ja Luston rautatieaseman läheisyydessä mahdollistaa alueen saavuttamisen vähähiilisesti maata pitkin matkustaen ja edistää siten kestävä matkailua.

Luonnonsuojelualueesta erotettava osa Kruunupuisto Oy:n henkilöstön pysäköintialueesta on pysäköintikäytössä ja asfaltoitu. Alueella ei ole merkittäviä luontoarvoja.

4.3 Luonnonsuojelualueeseen liitettävät alueet

Vesialue ja Unnikkisaari rajautuvat Punkaharjun luonnonsuojelualueeseen Puruveden puolella ja liittyvät maisemallisesti Kokonharjun aarnialueeseen. Liitosalue on kirkasvetistä, vesiluonnon monimuotoisuuden kannalta arvokasta rantamatalikkoo. Talvisin lumi kinostuu liitosalueelle, mikä luo edellytykset saimaannorpan pesimiselle norppakannan kasvaessa. Luonnonsuojelualueeseen liitettäväksi esitettävä alue Kruunupuiston pysäköintialueen koillispuolelta on Punkaharjun alueelle tyypillistä harjumetsää.

Liitettävät alueet täyttävät luonnonsuojelulain 10 §:ssä luonnonsuojelualueelle säädetyt yleiset edellytykset. Liittämisen myötä alueilla tulisivat voimaan Punkaharjun luonnonsuojelualueen rauhoitussäännökset. Luonnonsuojelualueen rauhoitussäännökset eivät aiheuttaisi muutoksia kalastukseen suojelualueeseen liitettävällä 115 hehtaarin vesialueella.

4.4 Taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole katsottu olevan merkittäviä vaikutuksia valtion talouteen. Luonnonsuojelualueesta erotettavien alueiden omaisuuserät ovat Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien taaseessa. Finlandia-hotellin alueen osalta asemakaavan laadinnan jälkeen Metsähallitus joko jatkaisi alueen vuokrausta tai myisi sen. Ennen Finlandia-hotellin alueen mahdollista myyntiä tulee pyytää lain oikeudesta luovuttaa valtion kiinteistövarallisuutta (973/2002) 12 §:n mukaiset lausunnot. Metsähallituksen tarkoituksena on myydä pysäköintialue rajauserämuutoksen jälkeen.

Luonnonsuojelualueeseen liitettävän 115 hehtaarin vesialueen ja Unnikkisaaren omaisuuserät ovat Metsähallituksen liiketalouden taseessa ja Kruunupuiston pysäköintialueen vieressä olevan harjumetsän omaisuuserät ovat Väyläviraston hallinnassa. Tarkoitus on, että liiketalouden taseessa olevat omaisuuserät sekä Väyläviraston hallinnassa olevat omaisuuserät siirrettäisiin Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien taseeseen.

Luonnonsuojelualueen rajauksen muutos ei vaikuttaisi kaupalliseen kalastukseen luonnonsuojelualueeseen liitettävällä vesialueella eikä muutoksella siten olisi vaikutuksia kalatalouteen. Punkaharjun luonnonsuojelualueeseen kuuluville vesialueille myydään kaupalliseen kalastukseen lupia. Kyseisellä alueella sovelletaan 8.5.2021 alkaen valtioneuvoston asetusta eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla 2021–2026 (374/2021, jäljempänä asetusta Saimaan kalastusrajoituksista). Kalastuskäytännöt pysyisivät suojelualueeseen liitettävän vesialueen osalta samoina kuin muilla Metsähallituksen hallinnassa olevilla vesialueilla, jotka sisältyvät saimaannorpan keskeisiin elinalueisiin tai uhanalaisten vaelluskalojen keskeisiin kulkureitteihin. Luonnonsuojelualueen laajentamisesta riippumatta vesialueella ei saisi käyttää valtioneuvoston asetuksessa Saimaan kalastusrajoituksista kiellettyjä pyydyksiä.

Punkaharju on yksi Suomen suosituimmista luontomatkailukohteista. Vuonna 2019 Punkaharjun luonnonsuojelualueelle ja tutkimusmetsiin tehtiin yhteensä 153 600 käyntiä. Tällä käyntimäärällä kokonaistulovaikutus oli 12,3 miljoonaa euroa ja kokonaistyöllisyysvaikutus 104 henkilötyövuotta. Entisen Finlandia-hotellin rakennusten palauttaminen ja mahdollinen laajentaminen matkailukäyttöön lisäisi Punkaharjun matkailutarjontaa sekä asiakkaiden viivettä alueella, mikä vaikuttaisi myönteisesti aluetalouteen.

4.5 Ympäristövaikutukset

Erotettavaksi esitetty entisen Finlandia-hotellin alue sijoittuu luonnonsuojelualueen reunaan ja rajoittuu Luston asemanseudun ja Metsätietokeskus Luston rakennettuun ympäristöön. Lisäksi se on kaukana Punkaharjun harjualeen keskiöstä ja näköalapaikoilta eikä sen erottamisella ja kehittämisellä matkailutarkoituksiin ole siten vaikutusta kansallismaiseman suojeluun tai hoitoon. Finlandia-hotellin alueen luonnonolosuhteita on tarkasteltu vuoden 2011 asemakaavaluonnoksessa. Alue on pääosin harjujen metsäistä luontotyyppiä, joka on vallitseva Punkaharjun luonnonsuojelualueen maa-alueilla. Kaavaluonnosalueelta on laadittu Natura-arviointi, jossa on arvioitu asemakaavan vaikutuksia Natura-alueen luontoarvoihin. Alueen käyttötarkoituksen muutoksella ei siten olisi todennäköisesti merkittävästi heikentäviä vaikutuksia Natura-alueen suojelun perusteena oleviin luontoarvoihin.

Toisella luonnonsuojelualueesta erotettavalla alueella on nykyisin asfaltoitu pysäköintialue, eikä siellä näin ollen ole merkittäviä luontoarvoja.

Luonnonsuojelualueen laajentaminen lisäisi Punkaharjun luonnonsuojelualueen edustavuutta hiekkamaiden niukkamineraalisten ja niukkaravinteisten vesien sekä harjumetsien osalta. Laajentaminen edistäisi luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaan rantamatalikon sekä Unnikkisaaren luonnon ja lajiston suojelua. Vesialueen, saaren ja pienten luotojen suojelu turvaisi myös saimaannorpan pesinnälle soveltuvien alueiden säilymistä, mikä loisi edellytyksen saimaannorpan pesimiselle alueella norppakannan kasvaessa. Kruunupuiston pysäköintialueen viereisen harjumetsäpalstan liittäminen suojelualueeseen turvaisi harjumetsäpalstan säilymistä ja luontaisen kehityksen.

4.6 Muut yhteiskunnalliset vaikutukset

Entisen Finlandia-hotellin rakennusten käyttötarkoituksen muutos ja laajentaminen matkailutarkoituksiin päättäisi kuntoutussairaaloiminnan ja palveluasumisen nykyiseltä asiakaskunnalta. Sotaveteraanit ovat olleet merkittävä nykyisen toiminnan asiakasryhmä. Kuntoutussairaalasäätiö on kuitenkin katsonut rakennusryhmän käyttötarkoituksen muutoksen olevan ajankohdainen kuntoutussairaaloiminnan merkityksen vähenemisen myötä.

Luonnonsuojelualueen rajauksen muutoksella ei olisi vaikutusta kotitarve- tai vapaa-ajan kalastukseen luonnonsuojelualueeseen liitettävällä vesialueella. Punkaharjun luonnonsuojelualueesta annetun asetuksen (138/1991) 3 §:n mukaan alueella saa kalastaa Metsähallituksen luvalla. Kalastuslain (379/2015) 7 §:n mukainen yleiskalastusoikeus on voimassa myös liitettävällä vesialueella kyseisen säännöksen 4 momentin nojalla. Luonnonsuojelualueeseen liitettävä vesialue säilyisi jatkossakin Puruveden viehekalastuksen yhteislupa-alueessa sekä Etelä-Suomen vapalupa-alueessa. Kotitarve- ja vapaa-ajankalastajilla on oikeus ostaa alueelle pyydyskalastuslupia. Luonnonsuojelualueen laajentamisesta riippumatta vesialueella ei saisi käyttää edellä mainittuja valtioneuvoston asetuksessa Saimaan kalastusrajoituksista kiellettyjä pyydyksiä. Metsähallituksen hallinnassa olevilla pyydyslupa-alueilla, jotka sisältyvät Saimaan kalastusrajoituksia koskevan asetuksen mukaisiin saimaannorpan keskeisiin elinalueisiin, ei ole 2015 lähtien myyty verkkokalastuslupia kotitarve- ja vapaa-ajan kalastajille saimaannorpan suojelun turvaamiseksi. Riippumatta 115 hehtaarin vesialueen sisällyttämisestä luonnonsuojelualueeseen, Metsähallitus alkaa noudattaa tätä käytäntöä myös tällä alueella 1.1.2022 alkaen, koska Puruveden eteläosa sisällytettiin valtioneuvoston asetukseen Saimaan kalastusrajoituksista vuonna 2021.

5 Lausuntopalaute

Ehdotuksesta annettiin yhteensä kymmenen lausuntoa. Lausunnoista pääosa piti Punkaharjun luonnonsuojelualueen rajauksen muuttamista perusteltuna.

Savonlinnan kaupunki puolsi lakiesitystä ja piti suunniteltua luonnonsuojelualueen rajaismuutosta perusteltuna sekä luonnonsuojelun ja Savonlinnan matkailuelinkeinon kannalta hyvänä.

Metsähallitus piti lakiesitystä kokonaisuutena perusteltuna ja tarpeellisena. Metsähallitus katsoi entisen Finlandia-hotellin rakennusten palauttamisen matkailukäyttöön tukevan matkailun myönteisiä aluetaloudellisia vaikutuksia sekä alueen maisemallisten ja kulttuuriperintöarvojen säilymistä. Metsähallitus arvioi rajaismuutoksen maisemallisten vaikutusten sekä vaikutusten Finlandia-hotellin alueen luontoarvoihin jäävän kokonaisuutena vähäisiksi.

Maa- ja metsätalousministeriö piti esitettyjä rajaismuutoksia matkailuliiketoiminnan, rakennussuojelun ja luonnonsuojelun kannalta järkevinä ja perusteltuina. Ministeriö totesi, että kiinteistöjen siirtoon liittyvät Metsähallituksen peruspääoman muutokset tulee viedä asianmukaisessa järjestyksessä eduskunnan päätettäväksi.

Maa- ja metsätalousministeriö piti esityksen vaikutusten arviointia hyvin suppeana, eikä ministeriön mukaan kalatalousvaikutuksia oltu esityksessä arvioitu. Kalatalouden keskusliitto, Puruveden kalatalousalue sekä maa- ja metsätalousministeriö esittivät, että lupia seisoviin pyydyksiin ja nuottaukseen myytäisiin jatkossakin luonnonsuojelualueeseen kuuluville vesialueille kaupallisen kalastuksen 1. ja 2. ryhmään kuuluville kalastajille ja että luonnonsuojelualueeseen liitettävä vesialue säilytetään Puruveden kalastusalueen viehekalastuksen yhteislupa-alueessa. Maa- ja metsätalousministeriö esitti lisäksi, että alueella tulee turvata kalastuslain 7 §:n mukaiset yleiskalastusoikeudet. Kalatalouden keskusliitto ja Puruveden kalatalousalue katsoivat, että

kotitarve- ja vapaa-ajankalastajille tulee palauttaa oikeudet ostaa pyydyskalastuslupia samoilla ehdoilla ja rajoituksilla kuin muillakin saimaannorpan elinalueilla. Luonnonsuojelun alueen rajauksen muutoksella ei olisi vaikutusta kaupalliseen tai kotitarve- ja vapaa-ajan kalastukseen taikka yhteislupa-alueeseen. Hallituksen esityksen perusteluita on tältä osin täydennetty.

Museovirastolla ei ollut huomautettavaa lakiluonnoksesta. Museoviraston mukaan entisen Hotelli Finlandian maisemallinen ja rakennushistoriallinen arvo tulee turvata aluetta kehitettäessä ja suositti rakennushistoriaselvityksen tekemistä. Finlandia-hotellin rakennusten kulttuurihistoriallisesta arvosta on tehty selvitys vuonna 2011. Entisen Finlandia-hotellin päärakennus on suojeltu valtioneuvoston päätöksellä 17.6.1993.

Punkaharjun Kuntoutussairaalasäätiö / Kruunupuisto Oy totesi olleensa aloitteellinen Punkaharjun rajauserämuutoksissa ja kannattavansa rajauksen muuttamista hallituksen esityksen mukaisesti ja siinä esitetyn perusteluin.

Suomen luonnonsuojeluliitto katsoi lakiesityksen olevan järkevä sekä luonnonsuojelualueelle voitollinen ja piti esitystä hyvänä ja kannatettavana. Suomen luonnonsuojeluliiton mukaan jatkovalmistelussa tulisi pohtia, voisiko suojelun alueen maa-aluetta vielä enemmänkin laajentaa.

BirdLife Suomi ry kannatti luonnonsuojelun alueen laajentamista ja esitti mairinnousukieltoa 15.4.-31.7. Unnikinsaarelle ja Unnikinluodoille. BirdLife Suomi ry esitti myös luonnonsuojelun alueen laajentamista Muuraissaarella ja sitä ympäröivällä vesialueella ja katsoi, että luonnonsuojelun aluetta on tarpeen laajentaa myös jatkossa. Lisäksi BirdLife Suomi ry piti välttämättömänä matkailutoiminnan vaikutusten minimointia alueen luontoarvoihin. Laajentamismahdollisuutta sekä liikkumis- ja mairinnousukielton tarpeellisuutta voidaan arvioida Punkaharjun luonnonsuojelun alueen hoito- ja käyttösuunnitelmaa seuraavan kerran uudistettaessa. Luonnonsuojelun lain 18 §:n mukaan liikkumis- ja mairinnousukielto edellyttää, että alueen eläimistön tai kasvillisuuden säilyminen sellaista vaatii.

Valtiovarainministeriöllä ei ollut asiasta lausuttavaa.

6 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulee voimaan 1.1.2022.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

Punkaharjun luonnonsuojelun alueen rajauksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Luonnonsuojelun alueen rajaus

Punkaharjun luonnonsuojelun alueesta annetulla lailla (137/1991) perustetun Punkarajun luonnonsuojelun alueen rajausta muutetaan siten, että luonnonsuojelun alueesta erotetaan noin 3,2 hehtaarin laajuinen alue ja noin 0,048 hehtaarin laajuinen alue ja siihen liitetään noin 115 hehtaarin laajuinen alue ja noin 0,11 hehtaarin laajuinen alue. Kaikki alueet ovat valtion omistuksessa ja sijaitsevat Savonlinnan kaupungissa.

Alueiden rajat on merkitty liitteissä 1—4 oleviin karttoihin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 16.9.2021

Pääministeri

Sanna Marin

Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen

